

Raadsvoorstel

Datum vergadering	16 september 2025
Registratie nummer	GZDGWB 1979589 /2044638
Voorstelnummer	
Portefeuillehouder	Joke van Vrouwerff
Onderwerp	Kaderstelling beleid kleine windturbines
Naam Bijlage	1. Beleidskader kleine windturbines 2. Samenvatting gesprekken bedrijven evaluatie beleidskader kleine windturbines 3. Evaluatie beleidskader kleine windturbines

Onderwerp

Kaderstelling voor het beleidskader kleine windturbines

Beslispunten

1. Kaders te stellen voor het beleid kleine windturbines, door per thema aan te geven of het voorgestelde scenario meegenomen wordt in verdere beleidsontwikkeling.

Thema 1: De toepassing op werkend agrarisch bedrijf

Thema 2: De hoeveelheid kleine windturbines

Thema 3: De specificaties van de kleine windturbines

Inleiding

In de vergadering van 27 februari 2024 heeft de gemeenteraad van West Betuwe het beleidskader kleine windturbines vastgesteld.

Dit beleidskader maakt het mogelijk om onder de volgende voorwaarden een kleine windturbines te plaatsen:

- Alleen werkende agrarische bedrijven kunnen een aanvraag doen.
- De windturbine mag uitsluitend voor de eigen energiebehoefte worden gebruikt, niet voor commerciële doeleinden.
- Er moet een duidelijke link zijn tussen het energieverbruik van het bedrijf en de verwachte energieopwekking van de windturbine.
- Bij de aanvraag moet de mogelijkheid van zonnepanelen op daken onderzocht zijn.
- De windturbine moet: een horizontale as hebben, minimaal drie wieken, een maximale ashoogte van 20 meter, een rotordiameter van maximaal 16 meter en een tiphoogte van maximaal 28 meter.
- Per agrarisch bouwvlak is één kleine windturbine toegestaan.

Bij de besluitvorming is afgesproken dat het nieuwe beleidskader na één jaar zou worden geëvalueerd. Tot op heden is er één aanvraag ingediend voor het plaatsen van een kleine windturbine. Voor de evaluatie zijn ook 4 (agrarische) ondernemers gesproken die interesse hebben getoond in een kleine windturbine. Een samenvatting van deze gesprekken is opgenomen in bijlage 2.

Op basis van de evaluatie is geconcludeerd dat het huidige beleidskader niet volledig aansluit bij de behoeften van (agrarische) bedrijven in de gemeente West Betuwe. De belangrijkste redenen uit de evaluatie hiervoor zijn: 1) Beperking tot alleen agrarische bedrijven. 2) Maximaal één windturbine per perceel. 3) Beperking van de specificaties van de windturbine. Een nadere toelichting van de evaluatie is opgenomen in bijlage 3.

Om het beleidskader beter af te stemmen op de behoeften van (agrarische) ondernemers, worden voor de drie thema's beleidswijzigingen overwogen. Deze thema's komen voort uit de evaluatie. Door per thema kaders te formuleren, kan het draagvlak voor deze wijzigingen worden verkend. Voor elk thema is daarom een scenario voorgesteld, waarmee al dan niet kan worden ingestemd. Deze scenario's sluiten elkaar niet uit en vormen samen de basis voor verdere beleidswijzigingen:

Thema 1: De toepassing op werkend agrarisch bedrijf.

Het huidige beleid is gericht op agrarische bedrijven. Vanuit de evaluatie blijkt echter dat ook andere ondernemers in het buitengebied belangstelling hebben voor het plaatsen van kleine windturbines.

Aspect	Huidige beleid	Evaluatie	Scenario	Mogelijke wijziging in beleid
Uitsluitend toestaan van kleine windturbines op een werkend agrarisch bedrijf	De kleine windturbine mag uitsluitend aangevraagd worden voor een werkend agrarisch bedrijf	Er zijn ook andere ondernemers in het buitengebied die interesse tonen in kleine windturbines	De mogelijkheid creëren voor ondernemers in het buitengebied om in aanmerking te komen voor een kleine windturbine	Uitbreiding van de doelgroep: niet alleen agrarische ondernemers in het buitengebied komen in aanmerking voor een kleine windturbine

Thema 2: De hoeveelheid kleine windturbines.

Het huidige beleid staat maximaal één kleine windturbine per agrarisch bouwvlak toe. Op basis van de evaluatie blijkt echter dat er, bij een maximale ashoogte van 20 meter, behoefte is aan het plaatsen van meerdere turbines per agrarisch bouwvlak. Dit heeft te maken met het rendement.

Aspect	Huidige beleid	Evaluatie	Scenario	Mogelijke wijziging in beleid
2-3 windturbines per agrarische ondernemer	Maximaal 1 windturbine per agrarische ondernemer	Er zijn ook ondernemers die interesse zouden hebben in 2 of 3 kleine windturbines	Het maximaal aantal windturbines per agrarisch ondernemer bijstellen in het nieuwe beleid	Maximaal aantal turbines verruimen naar 2-3 per ondernemer

Thema 3: De specificaties van de kleine windturbines.

Onder de specificaties van de kleine windturbines vallen onder andere de maximale hoogte en het aantal wieken van de turbine. In de praktijk blijkt dat de specificaties in het huidige beleid kunnen leiden tot een lager rendement (hoogte) en tot een beperkte(re) keuze in kleine windturbines (aantal wieken). Dit beïnvloedt de belangstelling onder agrarische ondernemers in de gemeente West Betuwe.

Specificaties windturbine	Huidige beleid	Evaluatie	Scenario	Mogelijke wijziging in beleid
Hoogte	Ashoogte van 20 meter	Wordt door verschillende ondernemers gesproken over rendabiliteit. Ook de LTO geeft aan dat het lage rendement de oorzaak kan zijn van de beperkte aanvragen	De hoogte van de kleine windturbines bijstellen in het nieuwe beleid	In het nieuwe beleid kunnen grotere turbines worden toegestaan, met een maximale ashoogte van 30 meter
Aantal wieken	De kleine windturbine heeft drie wieken	Wordt door verschillende ondernemers aangegeven dat hier mee vrijheid in wordt gewenst	Meer vrijheid creëren in de hoeveelheid wieken in het nieuwe beleid	Verplichte hoeveelheid wieken loslaten, meer opties voor turbine types mogelijk maken

We vragen de raad kaders te stellen voor het gebruik van kleine windturbines, met oog op de toenemende netcongestie en de behoefte aan een meer lokale energievoorziening. Door verschillende vormen van duurzame opwek lokaal te benutten, kunnen we de afhankelijkheid van het stroomnet verkleinen en bijdragen aan een veerkrachtiger energiesysteem in gemeente West Betuwe.

Samenvatting

Vanuit de evaluatie van het beleidskader kleine windturbines blijkt dat het huidige beleid niet voldoet aan de behoeften van (agrarische) ondernemers. Daarom wordt de gemeenteraad gevraagd om op drie verschillende thema's een kader te stellen voor een mogelijke beleidswijziging van het beleidskader kleine windturbines.

Besluitgeschiedenis

27 februari 2024: Vaststelling beleidskader kleine windturbines.

Beoogd effect

De gemeenteraad voor 3 thema's binnen het beleidskader kleine windturbines kaders te laten stellen.

Argumenten

- 1.1 Het stellen van kaders geeft de benodigde richting aan een mogelijke beleidswijziging van het beleidskader kleine windturbines.
Door vooraf duidelijke kaders te stellen, beschikt het college van burgemeester en wethouders over heldere uitgangspunten voor de ontwikkeling van het beleid voor kleine windturbines. Daarnaast draagt het verder ontwikkelen van het beleid voor kleine windturbines bij aan de duurzaamheidsdoelen van gemeente West Betuwe.
- 1.2 Het beleid herzien op basis van de evaluatie maakt het beleid beter passend bij de behoeften van ondernemers.
Door de geëvalueerde behoeften van de ondernemers mee te nemen in de ontwikkelingen van het beleidskader voor kleine windturbines ontstaat beleid dat beter aansluit bij de wensen van de ondernemers.

Kanttekeningen

- 1.1 Het beleidskader kleine windturbines leidt mogelijk tot conflicterende belangen tussen verschillende belanghebbenden.
Verschillende groepen hebben uiteenlopende meningen en behoeften met betrekking tot kleine windturbines, waardoor het lastig is een beleid te realiseren dat voor iedereen past.

Financiën

n.v.t.

Communicatie

De uitkomsten van de evaluatie die is bijgevoegd (bijlage 3) worden gedeeld met de vier gesproken ondernemers. Daarbij wordt gemeente breed een persbericht verspreid over de uitgevoerde evaluatie.

Participatie

Voor de evaluatie is met 4 (agrarische) ondernemers gesproken.

Uitvoering en Planning

Afhankelijk van het gestelde kader wordt de raad uiterlijk in Q1 2026 gevraagd akkoord te gaan met het wijzigen van het beleidskader kleine windturbines.

Evaluatie

n.v.t

Risicoparagraaf

Risico omschrijving	Soort risico	Kans	Effect	Beheersingsmaatregel
Het beleid sluit mogelijk minder goed aan op wensen van inwoners doordat niet alle evaluatie-uitkomsten worden meegenomen.	Imago	Gemiddeld	Gemiddeld	Zorgen voor een duidelijke onderbouwing waarom bepaalde uitkomsten van de evaluatie niet leiden tot beleidswijzigingen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe

de secretaris,
Philip Bosman

de burgemeester,
Servaas Stoop